

νήσον περιελαθεῖς, συνέταξεν Ἀποκάλυψιν, ἣν μετέφερασεν Ἰωάννης Μάρτυς, ἢ Εἰρηναῖος. σφαγιῆς ἢ Δομειανῶν, καὶ τὴν προέξωσαν αὐτῶν εἰς τὴν πόλιν ἰσχυρῶς συγκλήθη ἀκυρωθεῖσαν, ὅτι Νέρβα εἰς Ἐφεσον ἀναβύβασας, ἕως Τραϊανῶν ἢ βασιλείας ἐκείσε ἀφελείσας, πάσας τὰς τῆς Ἀσίας ἐθεμελίωσε καὶ ἀνακόσμησεν ἐκκλησίας, καὶ λίαν γρηγορῶς ἐξηκασῶ ὄγδω ἐνιαυτῶ μὲν τὸ πᾶν Κυρία τελείσας, πλησίον τῆς περιουρημένης πόλεως ἤξιώθη τῆς κριμῆσεως.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ.

Τεταρτῶν κατὰ ἀρχαίαν ἐλθὼν ὁ μακάριος, [Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής] πρῶτῶν μὲν ἂν, ὕπερ ἢ τοῖς ἕτεροις εὐαγγελιστάσι, τὰ περὶ αὐτὸ καλῶς τελεγραφήσας οὐκ ἐμερίμνησεν ἐκείσε, ἀλλὰ περιλαμβάνει τῶν ῥηθέντων τὰ μὴ ῥηθέντα. ὁ Ματθαῖος δὲ ἀρχαίαν ἀπὸ Ἀβραάμ, μὲν ἢ τὴν ἀρχαίαν, καὶ μὲν δύο ἐτη τῆς γνησίσεως, πάλιν ποιῆται τὴν ὑφήγησιν. Μάρκος δὲ ἀρχαίαν ἀπὸ πεντεκαίδεκάτου ἔτος Τιβερίου μεσότητος τῆς ἀρχαίας. Λουκᾶς δὲ ἀρχαίαν περὶ τῆς ἀρχαίας ἐπήνεγκε τὴν περὶ τῆς γνησίσεως ἐν τῇ συλλήψει τῆς γαστρὸς Μαρίας καὶ τῆς Ἐλισάβετ γενομένης. Ἰωάννης δὲ ἐτι περὶ ἕτερον, ὕπερ ἢ ἐλθὼν, ἐπισφαιρίζεται τὴν περὶ τῆς ἐπιστάσεως παρσιῶν προσημασίαν. πνευματικῶν δὲ τῶν τὰ πλεῖστα ἰσχυρῶς αὐτῶν λεγόμενα, τῶν σαρκικῶν ἤδη ἐπισφαιρισθέντων. διὸ πνευματικῶς τὴν ὑφήγησιν ποιῆται τὴν ἀνωθεν ἀπὸ πατρὸς ἀνάρχου δωρεᾶς ἡμῖν ἐλθέσθαι, καὶ εὐδοκίαν πατρὸς ἐν τῇ ἀγίᾳ παρθένω, ἐν μήτρᾳ παρθενηκῆς οἰκονομηθείσης.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΟΦΟΥΕΣΤΙΑΣ.

Μετὰ τὴν εἰς ἕκαστος ἀνάληψιν ἢ Κυρία ὅτι πολλῶν μὲν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐνδιέτριψαν οἱ μαθηταὶ τῶν χρόνων, τὰς πλησίον περιουρηθέντες πόλεις, καὶ μάλιστα τοῖς Ἰουδαίοις ἀφελεγομένοις περὶ τῆς κηρύξεως, μέγιστος Παῦλος ὁ μέγας ἰσχυρῶς τῆς θείας χάριτος ἐναχθεὶς φανερώς περὶ τὸ τοῖς ἔθνεσι κηρύττειν ἀφωρίσθη. Τῶν δὲ χρόνων περιουρηθέντων, ἢ θεία χάρις, οὐκ ἀνεχομένη τὰς οἰκείας κήρυκας ἐν μέρει ἀφελεγομένης τῆς γῆς, ἀφελεγομένοις οἰκονομίαις αὐτῶν ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλο τὸ πᾶν ἐξήγαγε. Ἡ μὲν δὲ Σίμωνος περὶ φασίς τὴν μακάριον Πέτρον τὴν ὅτι Ράββιν ὁδὸν ποιήσασθαι παρεσκιάζειν, ἕτερον ἢ ἕτερον. ἢ γὰρ ταῦτα νῦν κατὰ λέγειν καιρὸς. Οὕτως ἢ ὁ μακάριος Ἰωάννης οἰκεῖ τῶν Ἐφεσον, ἀπασαν ἐφοδῶσαν τῶν Ἀσίων, καὶ πολλὰ τοῖς ἐκείσε εἰς τὴν οἰκείων λόγων τὴν ὀφέλειαν παρεχόμενος. Γίνεται τοίνυν ἐν τούτοις τῶν λοιπῶν εὐαγγελιστῶν ἐκδοσις Ματθαίου τε καὶ Μάρκου, ἔτι μὲν ἢ Λουκᾶ, τὰ οἰκεία γεγραφομένων εὐαγγελίων, διεδόθη τε καὶ τῆς πάσης ἐν ἀκαρεῖ τῆς οἰκονομίας, καὶ ἰσχυρῶς τῶν πιστῶν ἐπαυδαζέτο πάντων μὲν πολλῶν, ὡς εἶχες, τῆς ἀφελείσεως. Ἀλλ' οἱ περὶ τῶν Ἀσίων πιστοὶ ἀξιοπιστότερον τῶν λοιπῶν, εἰς τῶν ἢ εὐαγγελιστῶν μαρτυρίαν Ἰωάννην κρίναντες εἶναι τὴν μακάριον (ὡς καὶ ἀνωθεν αὐτῶν συνότα, καὶ περὶ Ματθαίου, καὶ πλείονος εἰς τῶν ἀγάπῃ τῆς χάριτος ἰσχυρῶς ἀπλάσαντα) περιουρηθέντων μὲν αὐτῶν τὰς βίβλους, μαθεῖν ἢ τινὰ περὶ αὐτῶν ἐχθρῶν τῶν δόξαν παρ' αὐτῶν βυλόμην. Ὁ δὲ ἐπήνεσε μὲν τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν γεγραφοτάς, ἐφίση ἢ βραχέα μὲν αὐτοῖς παραλελειφθαι, καὶ τὴν μάλιστα ἀναγκαίων λεχθῆναι θαυμάτων τὰ διδασκαλικά ἀπαντᾶ μικρῶν. Εἶτα καὶ δεῖν ἐφασκε οὐκ ἔστιν τῆς ἐν σαρκὶ παρσιῶν ἢ Χερσοῦ ἀφελεγομένης, μηδὲ οὐκ ἔστιν τῆς θεότητος λόγους παραλιπεῖν, ὡς μὴ ἢ χρόνος περιουρηθέντων τούτοις ἐπεθρομένους τοῖς λόγοις τῆς ἀνθρώπου τῶν μόνον αὐτὸν νομίζεν, ὅπερ ἐφαίνετο. Ἐπὶ τούτοις παρεκλήσεις τῶν ἀδελφῶν ἐγένετο, ταῦτα ἢ μάλιστα ἀναγκαῖα μὲν κρίνει περὶ διδασκαλίαν, παραλελειμμένα ἢ ὅρα

* In Catena in Joan. edita à Balb. Corderio.

τοῖς λοιποῖς, γράψαι μὲν ἀπὸ τῆς ὁ δὲ ἢ πεποιήκεν. Ὅθεν εὐθύ μὲν ἢ ἐξ ἀρχῆς περὶ τῆς θεότητος ἐπιλοσόφησε δογματῶν ταύτων ἀναγκαίαν κρίνων τῶν εὐαγγελιστῶν ἐσεῶν τῶν ἀρχαίων, καὶ ἔτι ὅτι τὴν οἰκονομίαν μετὰ τῶν, τότε ἢ αὐτὸς περὶ τῆς Κυρίας λεχθέντων, ἢ γενομένων ἐχ' ἕτερον τινὰ, ἀλλ' ἢ ταύτων εἰδῶς ἔσαν ἀληθεστάτων ἀρχαίων.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ.

Τὴν ἀπασαν ἰσορίαν τῆς ἢ Χερσοῦ παρσιῶν εἰς τῶν τεσσάρων εὐαγγελιστῶν ἀναπληρωμένῃ εὐρίσκειν, ὡς τὸ περὶ Ματθαίου σιωπηθῆναι, ἐν Μάρκῳ ἀναπληρωμένῃ καὶ τὸ ἐν Μάρκῳ ὁπληθῆναι, ἐν τῷ Λουκᾷ φανερόμην καὶ ἄπερ ἐν τοῖς τριῶν τούτοις εὐαγγελισταῖς οὐκ εἴρηται, ἐν Ἰωάννῃ τῷ Θεολόγῳ ἀναπληρωθέντα. ὕστατος δὲ τῶν Ἰωάννης ὁ τῆς βροχίης υἱὸς μετὰ κληθεῖς, πάντων γρηγορῶς αὐτοῦ γρηγομένης, ὡς παρὶδουσαν ἡμῖν ὁ τε Εἰρηναῖος καὶ Εὐσέβιος, καὶ ἄλλοι πιστοὶ καὶ ἀρχαίως γενομένοις ἰσορίαι, καὶ ἐκείνῃ καιρῶ ἀφελείσεως ἀναφυσῶν δεινῶν ἐπιγούρωσε τὸ εὐαγγέλιον τῶν ἐαυτῶν μαθητῶν Παπῆ εὐδωκίῳ τῷ Ἱεραπολίτῃ, περὶ ἀναπλήρωσιν τῶν περὶ αὐτοῦ κηρυχθέντων τῶν λόγων τοῖς ἀπὸ πᾶσαν οἰκονομῆναι ἔθνεσιν.

ΚΥΡΙΛΛΟΣ Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΥΣ.

Ἐν τῷ γράφειν ἀρχαίαν, πάντως εὐλόγως ἐπέκεινα θαύματι καὶ Ἰωάννη συγγραφήν ἀνατεθειμένην δοίη τις ἂν, εἰς τε τὸ τῶν θεωρημάτων ἀποκρίσεων ἰσχυρῶς, καὶ τῆς ἀφελείσεως αὐτῶν τῶν ἀφελείσεως, καὶ τῆς συνεχῆς, καὶ ἀπεπάληλον τῶν νοημάτων ἐπισφαιρῶν συνδρομοῖ μὲν ἢ ἀπλήρως εἰσι περὶ τῶν θεῶν δογμάτων ἐξηγήσιν, καὶ περὶ ἕνα καθάπερ ἀπὸ νύσσης ἀφελείσεως ἰσχυρῶς σινοπὸν ἀφελείσεως ἢ πᾶς αὐτοῖς ἐξυφαίνεται ἢ λόγος τὸ ἀρχαίον, καὶ μοι δοκεῖσιν περιουρηθέντων κενά τισιν, οἷς εἰς μίαν μὲν συνενεχθῆναι πόλιν τὸ σύνταγμα τούτου μὲν εἰς μίαν, καὶ τῆς αὐτῆς λεωφόρου βαδίζειν, ἢ πάντως συνδοκῆν. ἔστι μὲν ἢ οὐκ ἔστι μὲν ἄλλως ὅρα εὐαγγελιστῶν μὲν πολλῶν τινῶν τῶν ἀφελείσεως τῶν περὶ τῆς καὶ σάρκα γρηγορῶς ἢ σωτήρος ἡμῶν ποιημένους λόγους καὶ οὐκ ἔστιν ἀφελείσεως ἕως Ἰωσήφ σοιχηθῶν κατὰ φερόμενος, ἢ αὐτὸν πάλιν ἀναβυβάζοντα οὐκ ἔστιν Ἰωσήφ ὅτι τῶν ἀφελείσεως τῶν γε μακαρίων Ἰωάννην, τῆς μὲν ὅτι τούτοις ἢ λίαν πεφρονηκότα ἀπὸ τῆς θεομολογίας δὲ ἴναι, καὶ ἀφελείσεως ἀφελείσεως κηρυχθέντων, ὡς αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἰσχυρῶς τῶν ἀνθρώπων ὁπληθῆναι, καὶ τῶν ἀφελείσεως τῶν ἀφελείσεως ἢ τῶν λόγους γνησίαν ἐξηγήσασθαι τοῖς μὲν. — Φασὶ τῶν φιλοπονωτάτων ἴναι, ὡς μὲν τῶν σωτήρος ἡμῶν σαυρόν, καὶ τῶν εἰς ἕκαστος ἀνοδόν, ψυδοποιμένους καὶ ψυδοδιδασκαλοὶ ἴναι θηρίων ἀφελείσεως δίκην τοῖς ἢ σωτήρος ἐπισφαιρῶν ποιμνίαις τεθορυβήκασιν ἢ μικρῶν τῶν μονοκλήτῶν θεῶν λόγους τὸ φῶς τὸ αἰδίων, ἐν ᾧ δὲ πάντες καὶ κινεῖμεθα καὶ ἐσμῆν, τότε πρῶτον κηρυχθέντων περὶ ὑπαρξῆν ἀμαθῶς τε καὶ ἀσεβῶς διιγχυρομένοις, ὅτε καὶ ἀνθρώπων εἰς τῆς ἀφελείσεως ἐτέχθη παρθένα. Ἐπειδὴ ἢ ἢ μικρῶς περὶ τῶν ἐν τοῖς πεπισθῶσιν ὁ θόρυβος ἴναι, καὶ τὰς τῶν ἀφελείσεως ψυχῶν λοιμῶν δίκην τὸ ὅτι τῶν σκανδάλων κατεβόσκον βλάβος. (ὡντο γὰρ ὅτις ἴναι τῶν παρ' ἐκείνων φλυαρίαις τῶν ἀληθῶν ἐξελεγκμένοις δογμάτων εἰς ἀρχαίαν τῶν εἶναι τότε μόλις κηρυχθέντων τῶν λόγους, ὅτε γέγονεν ἀνθρώπων) συνενεχθέντες, καὶ τῶν ταυτῶν γρηγορῶν τῶν πιστῶν ἴναι, οἷπερ ἴσαν νενεχθέντες περὶ τῶν σωτήρος ἀφελείσεως μαθητῶν, αὐτῶν ἢ δηλονότι τῶν Ἰωάννην φημι, καὶ δὴ καὶ τῶν αἰδελφῶν ὁπληθῆναι ἐξηγήσασθαι νόσον, τὰς τε τῶν ἐπεροδιδασκαλῶν ἐξεκαλυπτοῦ φλυαρίας, ἐπαμύναί τε γρηγορῶς σφίσι τε αὐτοῖς παρεκάλειν τῶν εἰς τῶν πνευματικῶν.

* In Catena supradicta.